	ใบงานการทดลองหน่วยที่ 11	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	
	ชื่อหน่วย ทฤษฎีของเทเวนิน	รหัสวิชา 2105-2002	
	ชื่อการทดลอง ทฤษฎีของเทเวนิน	จำนวน 4 คาบ	แผ่นที่ 1/10

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ต่ วงจรไฟฟ้าสำหรับทดลองตามทฤษฎีของเทเวนินได้
2. วัดหาค่าแรงดันเทียบเท่าเทเวนินได้
3. วัดหาค่าความต้านทานเทียบเท่าเทเวนินได้
4. วัดหาค่ากระแสไหลผ่านโหลดได้
5. คำนวณหาค่าแรงดันเทียบเท่าเทเวนิน และความต้านทานเทียบเท่าเทเวนินได้
6. คำนวณหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านโหลดด้วยทฤษฎีของเทเวนินได้

เครื่องมือและอุปกรณ์

1. แผงทดลอง	1	อัน
2. ตัวต้านทาน 100 Ω , 200 Ω , 330 Ω , 500 Ω , 680 Ω , 1 k Ω , 2 k Ω อย่างละ	1	ตัว
3. แหล่งจ่ายไฟ 0-30 VDC	2	เครื่อง
4. มัลติมิเตอร์	1	เครื่อง
5. สายต่อวงจรและสายปากกิบ อย่างละ	4	เส้น

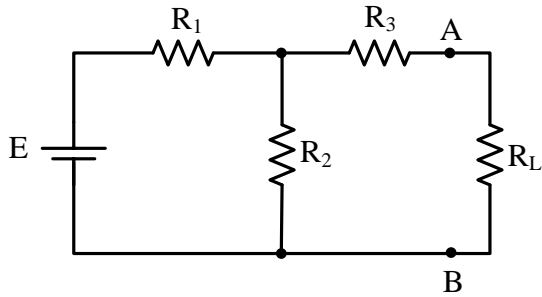
ข้อควรระวัง

1. การใช้มัลติมิเตอร์วัดกระแสไฟฟ้าและแรงดันไฟฟ้า ต้องใช้ย่านวัดให้ถูกต้องและเหมาะสมกับค่าที่ต้องการวัด
2. การใช้มัลติมิเตอร์วัดแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้า ต้องต่อสายให้ถูกขั้ว มิฉะนั้น มัลติมิเตอร์อาจเสียหายได้

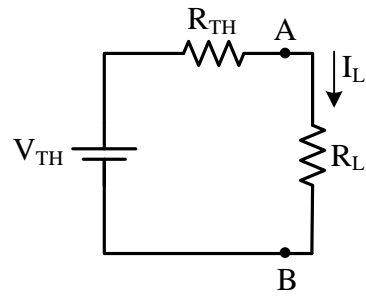
เนื้อหาสาระ

ทฤษฎีของเทเวนินกล่าวไว้ว่า “ในวงจรไฟฟ้าแบบเชิงเส้นใด ๆ ที่มีแหล่งจ่ายพลังงานไฟฟ้าต่ออยู่ สามารถยุบหรือรวมวงจรให้อยู่ในรูปของแหล่งกำเนิดแรงดันไฟฟ้าได้” โดยแหล่งกำเนิดแรงดันไฟฟ้านี้จะต่ออนุกรมกับตัวต้านทานตัวหนึ่ง เรียกว่า วงจรเทียบเท่าเทเวนิน ดังรูปที่ 10.1

	ใบงานการทดลองหน่วยที่ 11	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง
	ชื่อหน่วย ทฤษฎีของเทเวนิน	รหัสวิชา 2105-2002
	ชื่อการทดลอง ทฤษฎีของเทเวนิน	จำนวน 4 คาบ

(ก)

(จ)

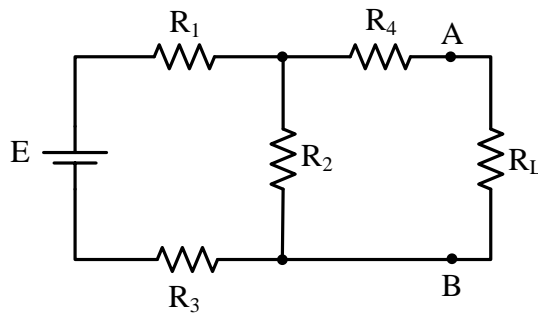
รูปที่ 11.1 แสดงหลักการของทฤษฎีเทเวนิน

โดย V_{TH} คือ แรงดันเทียบเท่าเทเวนิน วัดได้ระหว่างจุด AB ในขณะเปิดวงจร

R_{TH} คือ ความต้านทานเทียบเท่าเทเวนิน ซึ่งเป็นความต้านทานของวงจรที่มองจากจุด AB

โดยลัดวงจรที่แหล่งจ่ายแรงดันทุกตัว หากเป็นแหล่งจ่ายกระแสให้เปิดวงจร

การแก้ปัญหาวงจรไฟฟ้าเพื่อหากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านโหลดโดยใช้ทฤษฎีของเทเวนิน จากวงจรในรูปที่ 10.2 มีขั้นตอนดังนี้

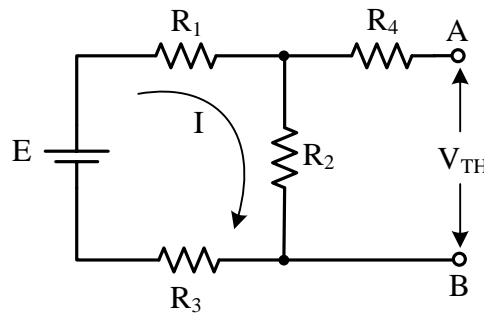

รูปที่ 11.2 วงจรไฟฟ้า

1. ปลด R_L ออกจากวงจรที่จุด AB

	ใบงานการทดลองหน่วยที่ 11	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	
	ชื่อหน่วย ทฤษฎีของเทเวนิน	รหัสวิชา 2105-2002	
	ชื่อการทดลอง ทฤษฎีของเทเวนิน	จำนวน 4 คาบ	แผ่นที่ 3/10

2. คำนวณหาแรงดันเทียบเท่าเทเวนิน (V_{TH}) ระหว่างจุด AB ซึ่งก็คือแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมตัวต้านทาน R_2 นั้นเอง (จากวงจรในรูปที่ 10.3 จะเห็นว่าไม่มีกระแสไฟฟ้าไหลผ่าน R_4 จึงไม่มีแรงดันตกคร่อมตัวมันด้วย)

รูปที่ 11.3 แสดงการหาค่าแรงดันเทียบเท่าเทเวนิน

$$I = \frac{E}{R_1 + R_2 + R_3}$$

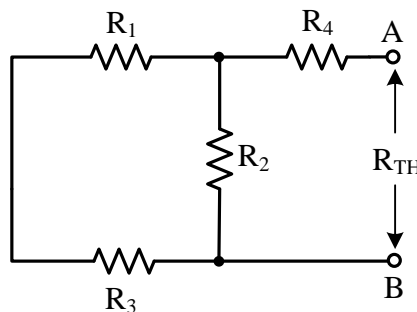
จะได้

$$V_{TH} = IR_2$$

หรือ

$$V_{TH} = \frac{ER_2}{R_1 + R_2 + R_3}$$

3. หาค่าความต้านทานเทียบเท่าเทเวนิน (R_{TH}) ที่มองจากจุด AB โดยลัดวงจรที่แหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าทุกตัวที่มีในวงจร (หากเป็นแหล่งจ่ายกระแสไฟฟ้าให้เปิดวงจร)

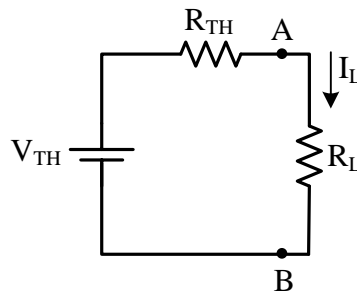
รูปที่ 11.4 แสดงการหาค่าความต้านทานเทียบเท่าเทเวนิน

หาค่าความต้านทานเทียบเท่าเทเวนินโดยนำ R_1 อนุกรมกับ R_3 แล้วขนานกับ R_2 จากนั้นจึงอนุกรมกับ R_4

	ใบงานการทดลองหน่วยที่ 11	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	
	ชื่อหน่วย ทฤษฎีของเทเวนิน	รหัสวิชา 2105-2002	
	ชื่อการทดลอง ทฤษฎีของเทเวนิน	จำนวน 4 คาบ	แผ่นที่ 4/10

$$R_{TH} = \frac{(R_1 + R_3)R_2}{(R_1 + R_3) + R_2} + R_4$$

4. นำค่า V_{TH} และ R_{TH} มาเขียนวงจรเทียบเท่าเทเวนิน แล้วต่อ R_L เข้าที่จุด AB จากนั้นคำนวณหากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_L

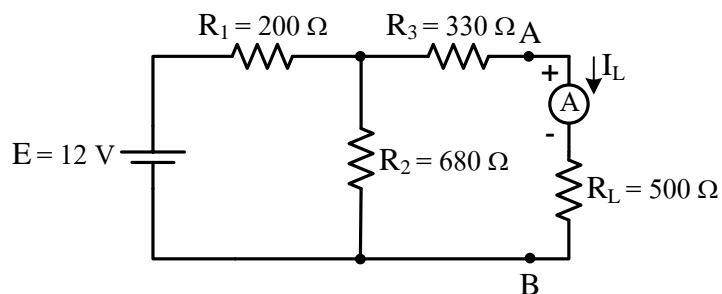
รูปที่ 11.5 แสดงวงจรเทียบเท่าเทเวนิน ที่ต่อ R_L เข้าที่จุด AB

$$I_L = \frac{V_{TH}}{R_{TH} + R_L}$$

การทดลองที่ 1

ลำดับการทดลอง

1.1 ต่อวงจรตามรูปที่ 11.6

รูปที่ 11.6 วงจรไฟฟ้าสำหรับการทดลองที่ 1

	ใบงานการทดลองหน่วยที่ 11	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง
	ชื่อหน่วย ทฤษฎีของเทเวนิน	รหัสวิชา 2105-2002
	ชื่อการทดลอง ทฤษฎีของเทเวนิน	จำนวน 4 คาบ แผ่นที่ 5/10

1.2 ใช้มัลติมิเตอร์ย่านวัดกระแสไฟฟ้า (DC.A) วัดหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวต้านทาน R_L บันทึกลงในตารางที่ 11.1

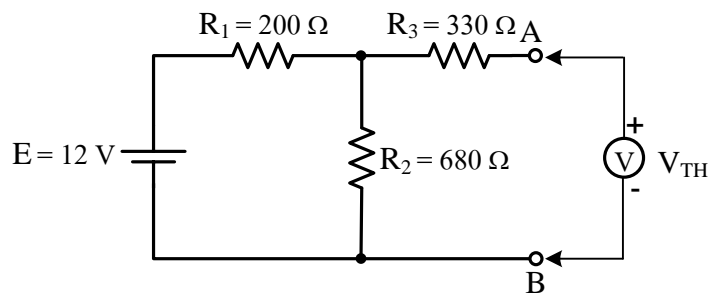
ตารางที่ 11.1 ผลการวัดและการคำนวณหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_L

	R_L	500	1 k	2 k	Ω
ค่าที่วัดได้	I_L				mA
ค่าที่คำนวณ	I_L				mA
เปอร์เซ็นต์ความแตกต่าง					%

1.3 เปลี่ยนตัวต้านทาน R_L เป็น $1\text{ k}\Omega$ แล้วทำซ้ำตามขั้นตอนที่ 1.2

1.4 เปลี่ยนตัวต้านทาน R_L เป็น $2\text{ k}\Omega$ แล้วทำซ้ำตามขั้นตอนที่ 1.2

1.5 ปลดตัวต้านทาน R_L ออกจากจุด A-B ใช้มัลติมิเตอร์ย่านวัดแรงดันไฟฟ้า (DC.V) วัดหาค่าแรงดันเทียบเท่าเทเวนิน (V_{TH}) ที่จุด A-B ดังรูปที่ 10.7 บันทึกลงในตารางที่ 10.2

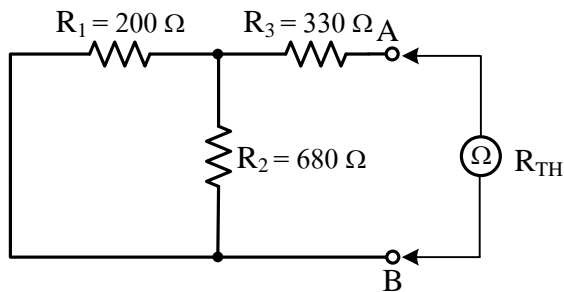
รูปที่ 11.7 แสดงการวัดหาค่าแรงดันเทียบเท่าเทเวนิน (V_{TH})

	ใบงานการทดลองหน่วยที่ 11	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง
	ชื่อหน่วย ทฤษฎีของเทเวนิน	รหัสวิชา 2105-2002
	ชื่อการทดลอง ทฤษฎีของเทเวนิน	จำนวน 4 คาบ แผ่นที่ 6/10

ตารางที่ 11.2 ผลการวัดและการคำนวณหาค่าแรงดันเทียบเท่าเทเวนิน
และความต้านทานเทียบเท่าเทเวนิน

	V_{TH}	R_{TH}
ค่าที่วัดได้		
ค่าที่คำนวณ		
หน่วย	V	Ω
เปอร์เซ็นต์ความแตกต่าง (%)		

1.6 ปลดแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าออก แล้วลัดวงจรตรงที่ปลดออก ใช้มัลติมิเตอร์ย่านวัดความต้านทาน (Ω) วัดหาค่าความต้านทานเทียบเท่าเทเวนิน (R_{TH}) ที่จุด A-B ดังรูปที่ 10.8 บันทึกลงในตารางที่ 10.2

รูปที่ 11.8 แสดงการวัดหาค่าความต้านทานเทียบเท่าเทเวนิน (R_{TH})

1.7 ใช้ทฤษฎีของเทเวนิน คำนวณหาค่าแรงดันเทียบเท่าเทเวนิน และความต้านทานเทียบเท่าเทเวนิน บันทึกลงในตารางที่ 11.2 และคำนวณหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวต้านทาน R_L บันทึกลงในตารางที่ 11.1 พร้อมแสดงวิธีคำนวณ

.....

.....

.....

.....

	ใบงานการทดลองหน่วยที่ 11	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	
	ชื่อหน่วย ทฤษฎีของเทเวนิน	รหัสวิชา 2105-2002	
	ชื่อการทดลอง ทฤษฎีของเทเวนิน	จำนวน 4 คาบ	แผ่นที่ 7/10

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

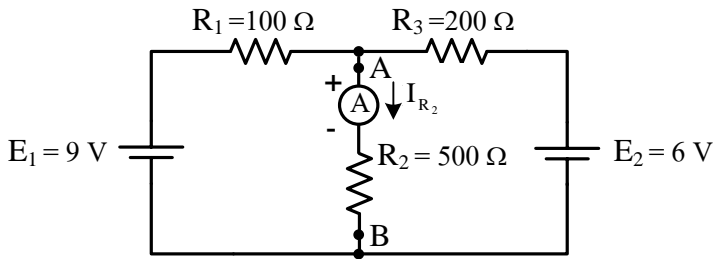
1.8 จากตารางที่ 11.1 คำนวณหาเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างระหว่างค่าที่วัดได้กับค่าที่คำนวณ และบันทึกผลตาราง

1.9 จากตารางที่ 11.2 คำนวณหาเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างระหว่างค่าที่วัดได้กับค่าที่คำนวณ และบันทึกผลตาราง

การทดลองที่ 2

ลำดับการทดลอง

2.1 ต่อดังรูปที่ 11.9

รูปที่ 11.9 วงจรไฟฟ้าสำหรับการทดลองที่ 2

	ใบงานการทดลองหน่วยที่ 11	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	
	ชื่อหน่วย ทฤษฎีของเทเวนิน	รหัสวิชา 2105-2002	
	ชื่อการทดลอง ทฤษฎีของเทเวนิน	จำนวน 4 คาบ	แผ่นที่ 8/10

2.2 ใช้มัลติมิเตอร์ย่านวัดกระแสไฟฟ้า (DC.A) วัดหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวต้านทาน R_2 บันทึกลงในตารางที่ 11.3

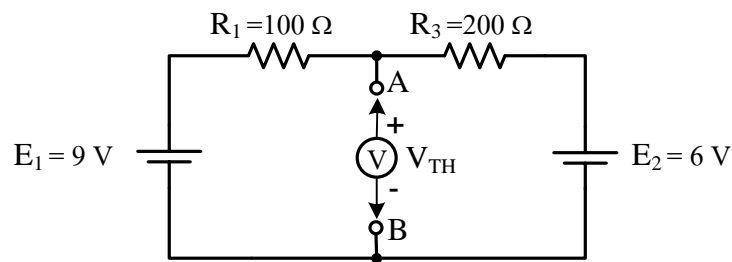
ตารางที่ 11.3 ผลการวัดและการคำนวณหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_2

	R_2	500	1 k	2 k	Ω
ค่าที่วัดได้	I_{R_2}				mA
ค่าที่คำนวณ	I_{R_2}				mA
เปอร์เซ็นต์ความแตกต่าง					%

2.3 เปลี่ยนตัวต้านทาน R_2 เป็น $1\text{ k}\Omega$ แล้วทำซ้ำตามขั้นตอนที่ 2.2

2.4 เปลี่ยนตัวต้านทาน R_2 เป็น $2\text{ k}\Omega$ แล้วทำซ้ำตามขั้นตอนที่ 2.2

2.5 ปลดตัวต้านทาน R_2 ออกจากจุด A-B ใช้มัลติมิเตอร์ย่านวัดแรงดันไฟฟ้า (DC.V) วัดหาค่าแรงดันเทียบเท่าเทเวนิน (V_{TH}) ที่จุด A-B ดังรูปที่ 11.10 บันทึกลงในตารางที่ 11.4

รูปที่ 11.10 แสดงการวัดหาค่าแรงดันเทียบเท่าเทเวนิน (V_{TH})

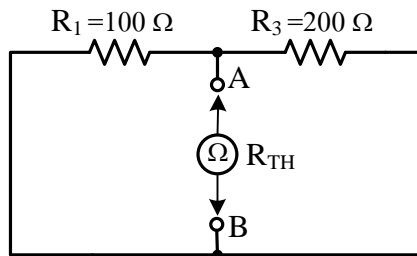

	ใบงานการทดลองหน่วยที่ 11	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง
	ชื่อหน่วย ทฤษฎีของเทเวนิน	รหัสวิชา 2105-2002
	ชื่อการทดลอง ทฤษฎีของเทเวนิน	จำนวน 4 คาบ แผ่นที่ 9/10

ตารางที่ 11.4 ผลการวัดและการคำนวณหาค่าแรงดันเทียบเท่าเทเวนิน และความต้านทานเทียบเท่าเทเวนิน

	V_{TH}	R_{TH}
ค่าที่วัดได้		
ค่าที่คำนวณ		
หน่วย	V	Ω
เปอร์เซ็นต์ความแตกต่าง (%)		

2.6 ปลดแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าออก แล้วลัดวงจรตรงที่ปลดออก ใช้มัลติมิเตอร์ย่านวัดความต้านทาน (Ω) วัดหาค่าความต้านทานเทียบเท่าเทเวนิน (R_{TH}) ที่จุด A-B ดังรูปที่ 11.11 บันทึกลงในตารางที่ 11.4

รูปที่ 11.11 แสดงการวัดหาค่าความต้านทานเทียบเท่าเทเวนิน (R_{TH})

2.7 ใช้ทฤษฎีของเทเวนิน คำนวณหาค่าแรงดันเทียบเท่าเทเวนิน และความต้านทานเทียบเท่าเทเวนิน บันทึกลงในตารางที่ 11.4 และคำนวณหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวต้านทาน R_L บันทึกลงในตารางที่ 11.3 พร้อมแสดงวิธีคำนวณ

.....

.....

.....

.....

.....

	แบบประเมินผลิงานการทดลองหน่วยที่ 11	วิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง
	ชื่อหน่วย ทฤษฎีของเทเวนิน	รหัสวิชา 2105-2002
	ชื่อการทดลอง ทฤษฎีของเทเวนิน	แผ่นที่ 1/1

ชื่อ-สกุล.....ระดับชั้น.....เลขที่.....

จุดประเมิน	ตัว คูณ	ผลคะแนน					ผล คูณ	คะแนน เต็ม	หมาย เหตุ
		5	4	3	2	1			
1. จัดเตรียมเครื่องมือ/อุปกรณ์	1							5	
2. ต่อวงจรทดลอง	3							15	
3. วัดหาค่าต่าง ๆ	3							15	
4. บันทึกผลการทดลอง	3							15	
5. ตอบคำถามในใบงาน	4							20	
6. สรุปผลการทดลอง	3							15	
7. ความปลอดภัยในการปฏิบัติการทดลอง	1							5	
8. จัดเก็บเครื่องมือ/อุปกรณ์	1							5	
9. ทำความสะอาดพื้นที่ปฏิบัติการทดลอง	1							5	
รวม								100	
คิดเป็นร้อยละ = $\frac{\quad}{100} \times 100 =$									

สรุปผลการประเมิน.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

การให้คะแนน	ผลการประเมิน
5 หมายถึง ดีมาก	90 % ขึ้นไป หมายถึง ดีมาก
4 หมายถึง ดี	75 % - 89 % หมายถึง ดี
3 หมายถึง ปานกลาง	60 % - 74 % หมายถึง ปานกลาง
2 หมายถึง พอใช้	50 % - 59 % หมายถึง พอใช้
1 หมายถึง ปรับปรุง	ต่ำกว่า 50 % หมายถึง ปรับปรุง

